

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

04
09

Д О К Л А Д

по Законопроекта за хората с увреждания, № 802-01-41, внесен
от Министерски съвет на 18.10.2018 г.

Комисията по икономическа политика и туризъм на свое заседание, проведено на 24 октомври 2018 г., разгледа и обсъди Законопроекта за хората с увреждания.

На заседанието присъстваха: от Министерството на труда и социалната политика - Лазар Лазаров – заместник-министр на труда и социалната политика и Любомира Аршинкова – главен експерт в Дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“; от администрацията на Омбудсмана на Република България - Чонка Ковачева – началник на отдел „Международни стандарти и нормативна уредба“ и Нина Бояджиева – началник на отдел „Права на потребителите на административни и обществени услуги“; от Асоциацията на индустриталния капитал в България - Добрин Иванов – изпълнителен директор.

Законопроектът бе представен от заместник – министър Лазаров.

Според вносителя целта на предложения законопроект е предоставяне от държавата на необходимата и адекватна социално-икономическа подкрепа за хората с увреждания, чрез която да бъдат приобщени в обществото. Предлаганият законопроект има претенция за гарантиране равноправното и пълноценно упражняване на правата

на хората с увреждания. Предлага се цялостна нова правна рамка, като правата на хората с увреждания се гарантират при зачитане на човешкото им достойнство чрез прилагане на индивидуален подход и оценка на потребностите им. Предвижда се създаването на Агенция за хората с увреждания към министъра на труда и социалната политика.

За контрол по прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания се създава Съвет за наблюдение, който е с четиригодишен мандат. За осъществяване на сътрудничество при разработване и прилагане на политиката за правата на хората с увреждания към Министерския съвет се създава Национален съвет за интеграция на хората с увреждания с председател ресорният заместник-министър.

Предвидено е изготвяне на индивидуална оценка на потребностите на човека с увреждане от служители на Агенцията за социално подпомагане. Индивидуалната оценка включва три компонента, като в заключение се определят видовете подкрепа, определени по реда на този закон.

Подкрепата за социално приобщаване се извършва чрез: различни видове рехабилитация; образование и професионално обучение; заетост; достъпна среда; финансова подкрепа.

С цел гарантиране на заетостта на хората с трайни увреждания в обичайна работна среда се въвежда квота на работната сила, която регламентира отговорността на всички работодатели да заделят от работните си места за назначаване на хора с трайни увреждания. Работните места, определени по реда на чл. 315 от Кодекса на труда, не се взимат предвид при отчитане изпълнението на квотата по този закон. При неизпълнение на задължението за квотата работодателят дължи ежемесечна компенсационна вноска в размер на 30 на сто от

минималната работна заплата за страната за всяко незаето работно място за човек с трайно увреждане. Работодателят може да кандидатства пред Агенцията за хората с увреждания за финансиране на дейности, като наема на работа хора с увреждания за срок, не по-кратък от три години след осигуряване на финансирането.

Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава програми и проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания чрез специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания. На специализираните предприятия и кооперациите на хората с увреждания се преотстъпват 50 на сто от дължимите осигурителни вноски за държавното обществоено осигуряване и задължителното здравно осигуряване. За осигуряване на заетост за хора с трайни и множество увреждания могат да се създават центрове за защитена заетост.

Месечната финансова подкрепа за хората с увреждания зависи от степента на увреждането и размера на линията на бедност. Освен месечна финансова подкрепа, хората с увреждания могат да получат и целеви помощи съобразно вида на увреждането.

Агенцията за хората с увреждания създава и поддържа информационна система за хората с трайни увреждания, като се поддържа профил за всеки човек, при регламентиран обмен на данни с другите държавни органи.

В законопроекта са определени критерии за национална представителност на организациите на и за хората с увреждания.

Законопроектът отменя Закона за интеграция на хората с увреждания.

С промените в Кодекса за социалното осигуряване за осигурителен стаж при пенсиониране се зачита времето, през което са полагани грижи за лице с определена чужда помощ.

Предложени са и съответстващи промени в Закона за социалното подпомагане.

Законопроектът влиза постъпително до 2021 г.

Прилагането на законопроекта ще бъде свързано с допълнителни разходи и административен ресурс за надграждане на капацитета на Агенцията за социално подпомагане и Агенцията за хората с увреждания, както и за всички останали администрации с касателство до хората с увреждания. Предвиждат се допълнителни финансови разходи за създаването и функционирането на новосъздадената структура и внедряването на информационната система.

Към законопроекта е приложена Предварителна оценка на въздействието, както и изискващите се по чл. 76 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание справки.

Конфедерацията на независимите синдикати в България(КНСБ) счита, че проектозаконът заслужава подкрепа и изразява надежда, че съображенията на КНСБ, относно някои недостатъчно добри и прецизни решения в законопроекта, ще бъдат взети предвид. Новосъздаденият Съвет за наблюдение се отклонява от чл. 33 на Конвенцията за правата на хората с увреждания и изглежда нелогично структуриран. КНСБ не приема решенията в законопроекта, които визират т. нар. лична помощ, като счита, че в този законопроект личната помощ следва да бъде развита като раздел шести, а не в отделен закон за личната помощ.

Българската търговско-промишлена палата(БТПП) подкрепя необходимостта от нов закон за хората с увреждания. Неприемливи за работодателите са допълнителните квоти за наемане на работа на

хора с увреждания, извън тези по Кодекса на труда; задълженията за изплащане на компенсационна такса в размер на 30% за всяко незаето работно място за човек с увреждане. Пазарната икономика поставя акцент върху стимулите, а не върху принудата и санкциите. БТПП има резерви и срещу своевременната ефективност на законопроекта, тъй като голяма част от разпоредбите имат програмен, а не нормативен характер, а друга част предвиждат приемането на нови актове.

Българската стопанска камара(БСК) в свое становище определя като категорично неприемливи задълженията за наемане на лица с увреждания и предвидената компенсационна вноска. Изпълнението на предложените нови задължения в много от предприятията ще наложат освобождаване на персонал и назначаване на овакантените позиции на недостатъчно подгответи хора с увреждания. Определя се като „категорично невярно и безотговорно“ твърдението в Оценката за въздействието, че за предприятията, които попадат в обсега на приложението на закона, няма да се създадат задължения от финансов характер. БСК обръща внимание, че прехвърлянето на проблеми от една група в обществото върху друга не ги решава, а ги противопоставя.

Асоциацията на индустриския капитал в България(АИКБ) счита, че няма доказателства за необходимостта от точно такива промени в законодателството по уврежданията, каквито предлага законопроектът. Досегашните политики в различните сфери не са анализирани по отношение на тяхната ефективност и ефикасност. Приемането на законопроекта в този му вид ще породи още повече проблеми за хората с увреждания.

Представителите на администрацията на Омбудсмана заявиха неговата подкрепа за законопроекта.

В последвалата дискусия народните представители от ПГ на БСП за България поставиха въпроси за липсата на финансова обосновка на законопроекта; за усвояването на средствата, събрани от работодателите като такса за неизпълнение на квотата за назначаване на хора с увреждания; за заложените критерии за представителност на организациите на и за хората с увреждания; за очаквания брой лица с увреждания, които биха били назначени от работодателите в изпълнение на квотния принцип.

На поставените въпроси отговори заместник-министр Лазаров.

След приключване на разискванията и гласуване с резултати: „За” – 19 гласа, без „Въздържали се” и „Против”,

Комисията по икономическа политика и туризъм прие **следното становище:**

Предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроекта за хората с увреждания, № 802-01-41, внесен от Министерски съвет на 18.10.2018 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ПЕТЪР КЪНЕВ